

[Żnin, Wenecja i Biskupin](#) ^[1]

Wysłane przez admin w ndz., 2016-04-10 22:40

Żnin – miasto z 14 tys. mieszkańców, położone nad jeziorami Żnińskimi: Dużym i Małym.

[Historia Żnin](#) [Zwiedzanie Żnin, Wenecja i Biskupin](#)

[Galeria zdjęć Żnin](#) ^[2]

[Historia Żnina](#) [pobierz mp3](#) ^[3]

[Zwiedzanie Żnina](#) [pobierz mp3](#) ^[4]

^[1]**Historia Żnina**

W XII wieku w Żninie funkcjonowała kasztelania. Od 1 połowy XII wieku do 1772 roku znajdował się tu ośrodek dóbr ziemskich arcybiskupów gnieźnieńskich. Około 1263 roku osada otrzymała prawa miejskie. W 1331 roku miasto zostało zniszczone przez Krzyżaków. Po raz drugi Żnin został zniszczony w XIV wieku, podczas walk Nałęczów i Grzymalitów – wielkopolskich rodów rycerskich. Rozwój miasta przerwały wojny szwedzkie, które zrujnowały Żnin. Po 1772 roku miasto znalazło się w zaborze pruskim. Podczas insurekcji kościuszkowskiej w 1794 roku, wokół miasta toczyły się potyczki. Mieszkańcy miasta wzięli czynny udział we Wiośnie Ludów w 1848 roku oraz w powstaniu wielkopolskim w latach 1918 – 1919. Do 1950 roku miasto należało do województwa poznańskiego, później do bydgoskiego.

^[1]**Zwiedzanie Żnina, Wenecji i Biskupina**

Zwiedzanie Żnina

Wycieczkę po mieście rozpoczynamy od gotyckiego kościoła farnego św. Floriana, zbudowanego na początku XV wieku. Świątynia usytuowana jest przy ul. św. Floriana. Przy budowie kościoła wykorzystane zostały ciosy granitowe po XIII wiecznym romańskim kościele, który wcześniej stał w tym miejscu. Jeden z takich kamieni został wbudowany w ścianę północną kościoła i przedstawia wyrzeźbionego jeźdźcę. W 1692 roku kościół spłonął. Jego odbudowa trwała długo a obecny kształt nadała przebudowa przeprowadzona w latach 1793 – 1795 przez biskupa Stanisława Łubieńskiego. Wewnątrz świątyni późnogotycka Pieta oraz grupa Ukrzyżowania umieszczona na łuku tęczowym z XVI wieku.

Vis – a – vis kościoła, przy ul. 700 – lecia nr 24 znajduje się dawny dwór biskupi z XVII wieku, z klasycystycznym portalem i kolumnadą z XVIII wieku, zwany „Sufraganią”. Na portalu herb Pomian biskupa Stanisława Łubieńskiego, który przebudował dwór w końcu XVIII wieku. Obecnie są w nim eksponowane szaty, paramenty liturgiczne (naczynia), malarstwo oraz rzeźba sakralna, należące do Muzeum Sztuki Sakralnej w Żninie.

Niedaleko kościoła mijamy pomnik profesora [Jana Śniadeckiego](#) [5] (1756 – 1830), urodzonego w Żninie, brata Jędrzeja Śniadeckiego. Pomnik stanął w 1963 roku, a został zaprojektowany przez prof. J. Kopczyńskiego. Profesor i rektor Uniwersytetu Wileńskiego został przedstawiony w pozie stojącej. Idziemy ul. Floriana, dochodzimy do ul. Lewandowskiego i skręcamy w prawo. Ul. Lewandowskiego dochodzimy do placu Działowego i skręcamy w ul. Śniadeckich. Po lewej stronie znajduje się Kościół NMP Królowej Korony Polskiej z 1909 roku, neogotycki. Świątynię zbudowano dla gminy ewangelickiej. W kościele znajduje się barokowy obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem – Królowej Polskiej z 2 połowy XVII wieku, określany również jako obraz Matki Boskiej Gankowej. Obraz wisiał w krużganku klasztornym Dominikanów, stąd jego nazwa.

Idziemy w kierunku południowym i wkrótce dochodzimy do centrum miasta. Przy placu Wolności nr 1 w budynek magistratu z 1906 roku, o cechach neorenesansowych i neogotyckich mieści Muzeum Ziemi Pałuckiej. W muzeum są czynne stałe wystawy: Historia Żnińskiego Drukarnictwa oraz Etnografia Pałuk. Przy muzeum funkcjonuje Galeria im. Tadeusza Małachowskiego. Na środku placu wznosi się gotycka wieża ratuszowa z XV wieku, jedyna pozostałość po ratuszu. Baszta, jak się ją popularnie określa jest również placówką Muzeum Pałuckiego, ze stałymi wystawami: Dzieje Miasta oraz Wybitni Ludzie Żnina. Wychodzimy z placu ul. Sądowej. Na skwerze Parku Miejskiego, przy ul. Sądowej pomnik Fryderyka Chopina z 1923 roku. Pomnik przedstawia siedzącego kompozytora. Został wykonany dla ziemianina Wiesława Tuchołki z Marcinkowa przez rzeźbiarza Jakuba Juszczyka. Na 700 – lecie miasta przeniesiony pomnik stanął w Żninie i pozostał w nim na stałe.

Jeżeli znajdziemy trochę czasu, możemy zboczyć nieco z trasy i kierując się ulicą Sienkiewicza poprzez Szpitalną do ul. Mickiewicza, gdzie pod numerem 22a znajduje się Wieża Ciśnień, z której można podziwiać przepiękną panoramę Żnina. Wewnątrz można obejrzeć wystawy, ale i zjeść ciepły posiłek po trudach zwiedzania.

Ze Żninem wiąże się wycieczka kolejką wąskotorową do Wenecji i Biskupina. W tym celu udajemy się na dworzec Żnińskiej Kolei Powiatowej przy ul. Potockiego 4. Pierwsze linie kolejowe: Żnin – Biskupin – Rogowo oraz Biskupin – Szelejewo zbudowano w latach 1893 – 1894. Szerokość toru wynosiła 600 mm. Obie linie miały około 28 km długości. Były przeznaczone głównie do przewozu buraków i innych produktów rolnych. Kolejka przewoziła również osoby. W krótkim czasie sieć linii osiągnęła prawie 80 km długości. W 1962 roku zamknięto przewozy pasażerskie, wznowiono je po otwarciu Muzeum Kolejki Wąskotorowej w 1972 roku, ale tylko w sezonie i tylko na odcinku Żnin – Wenecja – Biskupin – Gąsawa.

Zwiedzanie Wenecji

Wysiadamy we Wenecji, w centrum [Muzeum Kolei Wąskotorowej](#) [6] – Oddziału Muzeum Ziemi Pałuckiej. Zbiory muzealne to 17 parowozów z najstarszym pochodzącym z 1899 roku, 60 różnych pojazdów szynowych (lokomotywy spalinowe, różnego typu i przeznaczenia wagoniki towarowe oraz wagoniki osobowe). Skansen został zbudowany w oparciu o dworzec kolejowy z całym zapleczem technicznym i towarzyszącą infrastrukturą. Zbiory weneckie stanowią niewątpliwie dużą atrakcję turystyczną na skalę Europy.

Ze skansenu widoczne są ruiny zamku „Krwawego Diabła Weneckiego” – [Mikołaja Nałęcz](#)a [7]. Gotycki zamek został zbudowany w 1390 roku przez sędziego kaliskiego Mikołaja Nałęcz z Chomiąży. Warownię wzniesiono: w dolnych partiach z kamieni i głazów granitowych, w górnych z cegły. Zamek zbudowano na planie czworoboku, z wieżą obronną w narożniku północno – wschodnim oraz bramą wjazdową w środkowej części skrzydła południowego. 5 lat później w ramach wewnętrznych walk pomiędzy możnowładczymi rodami wielkopolskimi: Nałęczów i Grzymalitów, zamek został uszkodzony. Od 1420 roku kolejny właściciel zamku arcybiskup [Mikołaj Trąba](#) [8] przeznaczył go na więzienie dla księży. Następny właściciel arcybiskup [Jakub z Sienna](#) [9] w 1461 roku zlikwidował więzienie i nakazał zburzyć warownię, która była jeszcze użytkowana do 1511 roku. Od tego czasu zamek pozostaje w ruinie. Zachowane są duże partie murów kamienno – ceglanych, z czytelnym podziałem wewnątrz.

Zwiedzanie Biskupina

Kolejny przystanek to Biskupin. [Muzeum Archeologiczne w Biskupinie](#) [10] obejmuje częściowo zrekonstruowaną osadę obronną z okresu kultury łużyckiej, sprzed 2700 lat. Biskupin nazywany jest „Polskimi Pompejami”.

Osadę odkrył miejscowy nauczyciel [Walenty Szwajcer](#) [11] w 1933 roku, który powiadomił o znalezisku profesora [Józefa Kostrzewskiego](#) [12] z Poznania. Rok później rozpoczęto prace, które kontynuowano do

wybuchu II wojny światowej. Po wojnie prace wznowiono i prowadzono je do 1974 roku. Przebadano większość terenu osiedla. Na podstawie badań drewna użytego do budowy osady, stwierdzono że osiedle powstało na półwyspie [jeziora Biskupińskiego](#) [13] około 740 roku p.n.e. Miało ponad 100 domostw, ustawionych w 13 rzędach wzdłuż 11 „ulic”. Każda z „ulic” była szeroka na 2,5 metra oraz wymoszczona drewnem. W osiedlu obronnym, które było zasiedlone przez 150 lat mogło jednocześnie mieszkać ponad 1000 osób. Cała osada była otoczona wałem drewniano – ziemnym o długości około 460 metrów, szerokości do 3,5 metra oraz przeciętnej wysokości około 6 metrów. Dodatkowo osiedle biskupińskie otaczał szeroki od 2 do 9 metrów falochron, złożony z ukośnie wbitych pali, których część została zachowana.

Do zwiedzania udostępniono ekspozycję „Świt historii nad jeziorem Biskupińskim” oraz osiedle obronne ze zrekonstruowanymi: odcinkami wałów obronnych, domostwami, ulicami, falochronem oraz bramą wjazdową. Rezerwat archeologiczny w Biskupinie uznano za pomnik historii Polski.

Autor: H. Miłoszewski